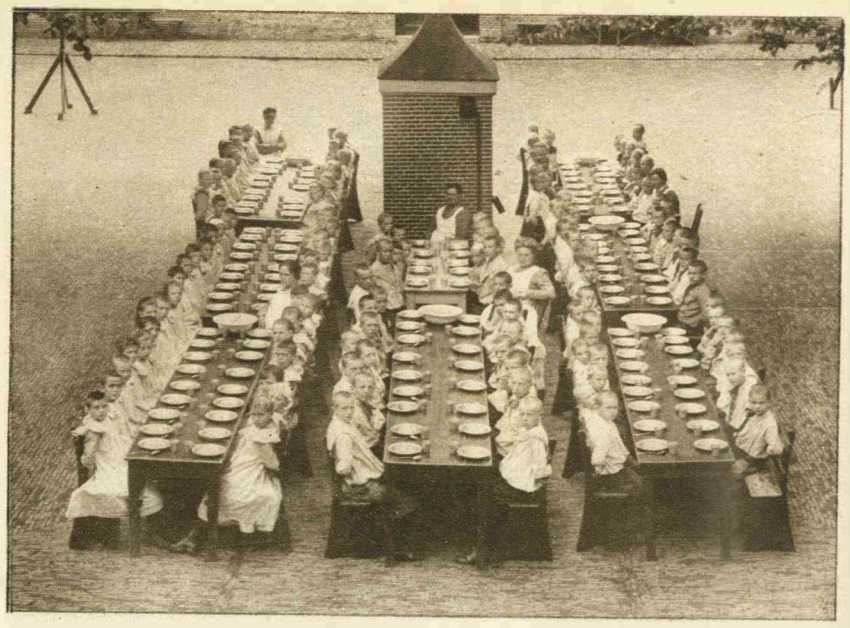

Welk een vreemde sinjeurs uit de verstgelegen binnenlanden soms in het „Tehuis" terechtkomen, toont ons deze kiek.

Bij goed weer wordt de maaltijd door de kinderen op de binnenplaats genuttigd.

Hulp voor Onbehuisden

Het is een der belangwekkendste en meest sympathieke inrichtingen van Amsterdam, ja, ik zou wel willen zeggen van de hèèle wèreld ....

Er wordt thans in de oude Studenten-Sociëteit op den Heiligenweg weer een liefdadigheidsbazar gehouden door deze Vereeniging, en dat leek ons een uitstekende aanleiding om op deze stichting de aandacht van de lezers van „Panorama" te vestigen.

Zoo togen we dezer dagen naar het Oude-Buitengasthuis, ook wel Pesthuis genaamd, aan de Constantijn-Huygensstraat; wij kregen vergunning, er eens rond te kijken, en wat wij daar zagen, overtrof al onze verwachtingen, en deze waren toch werkelijk reeds hooggespannen.

Het doet inderdaad goed, en in tijden van wreede verschrikkingen als thans meer dan ooit, menschen te ontmoeten, die lèven voor de ellendige verschoppelingen, de zwervers, de zwakken en de anders ten verderve opgeschreven kinderen van dezen. Het is een ontroerend schouwspel, zooals in dit instituut de gebreken van het groote stadsleven als het ware verbeterd worden; zooals wie in het barre leven alleen geen stand houden kon en zonder hulp dat wel nooit zal kunnen, zedelijk en stoffelijk wordt bijgestaan door deze groep van liefdevolle, geduldige en zelf zedelijk-sterke menschen — directeur en verpleegsters, leiders van het Tehuis.

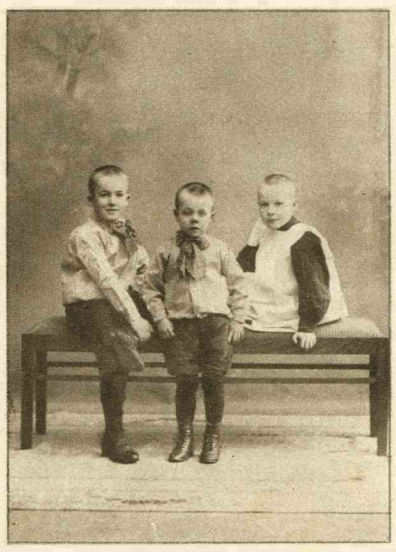
Het zal op 12 Maart 1916 twaalf en een half jaar geleden zijn, dat de inrichting, zij het ook niet dadelijk op zoo groote schaal als thans, gesticht werd door den wakkeren en menschlievenden heer T. Jonker. Bijgestaan door zijn echtgenoote en een staf van helpers wist hij meer en meer zijn inrichting uit te breiden. Er arbeidt nu dagelijks 130 man personeel. Behalve het groote Buitengasthuis zijn er nog kleinere Tehuizen hier en daar verspreid, welke mede helpen aan het zegenrijke schoone werk. Op de Prins-Hendrikkade is 'n speciaal jongenshuis gevestigd; in de Vosmaerstraat is een Observatiehuis ingericht, waar kleine boefjes, te jong voor den strafrechter, geobserveerd en geleid worden, dikwijls met succes; te Houten, nabij Utrecht is een speciaal Tehuis voor meisjes, „Jeannette-oord" genaamd, terwijl ook het bekende geheelonthoudershotel „de Hoop" in de Warmoesstraat, aan de Vereeniging hoort.

Ge kunt u wel voorstellen, dat daar wat te doen valt voor zoo'n gezinnetje. „Bij elkaar hebben we altijd zoowat 700 menschen in huis", zei de heer Jonker mij.

Het Tehuis heeft een vlottende en een vaste bevolking: de eerste bestaat uit de zwervers, die zich 's avonds komen aanmelden om te slapen en te eten; de andere zijn de internen, dat zijn de menschen, die in het huis wonen en daar of elders door werken hun brood verdienen. Ieder wordt er opgenomen; slechts aan één voorwaarde moet hij voldoen, en dat is, dat hij een kaart van de politie bij zich heeft, ten bewijze, dat hij niet strafrechterlijk vervolgd wordt en zijn straf ontduikt.

Drie kinderen vóór hun opname in het „Tehuis".

Dezelfde kinderen nà hun opname in het „Tehuis".

De zwervers, die vroeger bij de politie drie nachten achtereen sliepen, werden naar Veenhuizen gebracht, en honderden sliepen in de plantsoenen, in karren, in portieken en onder bruggen.

Het Tehuis heeft veel, zéér veel veranderd in den nachtelijken aanblik van de wreede grootstad. Vooral in den winter is het 's avonds een soort van wedloop wie het eerst het Tehuis bereikt; een wèdlòòp om een onderdak en eten en warmte en leed-vergeten; een wedloop, want om 10 uur is het huis bijna altijd vol. Om dien tijd ziet men dan ook in die buurt de zwervers en zwerfsters hard loopen als vluchtten zij na een misdrijf, maar de agenten weten wel waarheen ze verlangend ijlen met hun sombere, doffe gelaatstrekken, havelooze kleeren en schuwe gebaren. Het gaat naar „Jonker", zooals zij het uitdrukken. Bij „Jonker" vallen ze binnen bij dozijnen, bij honderden, als de deerniswaardige wormstekige vruchten van den boom der samenleving. En wie den ganschen dag bijtende koude en pijnenden honger geleden heeft, hier in het vriendelijke warme huis wacht hem een maaltijd en een bed; en de goede weldaad der properheid niet te vergeten, want wie binnenkomt, wordt gebaad, ieder zonder onderscheid. In die badkamers, voortreffelijk hygiënisch ingericht, hebben zich wat schrikkelijke tooneelen afgespeeld; lieden, die zich jarenlang niet gewasschen hadden, werden daar als van een donkere huid van vuil ontdaan, schurftige hoofden werden gereinigd en verbonden; de veelal deels verteerde kleeren worden verwisseld voor warme wollen nachthemden. Dan wachten, o zaligheid, de dampende koffie, de heerlijke boterhammen, het bord warme mondkost, en vermoeid van dit goede avondmaal en het bad wordt 'n nachtrust gemaakt als soms in jaren niet genoten werd. Zoo'n eerste nacht in het asyl van „onbehuisden" moet toch in het afschuwelijke, wreede, donkere leven van die vagebonden als een lichte, verrukkelijke droom zijn.

Vier nachten mogen de menschen buiten verband daar blijven; ze kunnen daarna in de werkinrichting van het Tehuis terecht, op de timmermans-, schilders-, schoenmakers- en andere werkplaatsen, en wie geen vak verstaan, kunnen helpen aan het maken van bosjes hout, die ten bate van de inrichting langs de huizen verkocht worden; ook wordt papier opgehaald en gesorteerd; ook verschaft men den menschen werk buitenshuis, of men koopt hun een kaartje naar de plaats, waar zij vandaan komen of waar ze werk krijgen kunnen.

Ik heb op mijn rondwandeling door het groote huis héél wat gezien.

DE KINDEREN KRIJGEN HUN BAD.

DE ZUIGELINGENZAAL.